

Dieren op missie

Op veel plekken in de wereld woedt er op dit moment helaas oorlog. In Nederland is er gelukkig vrede, maar dat wil niet zeggen dat Nederland geen leger heeft. De Nederlandse krijgsmacht doet wereldwijd mee aan verschillende (vredes)missies, op dit moment bijvoorbeeld in Oekraïne en Mali. Wist je dat niet alleen militairen deelnemen aan die missies, maar soms ook dieren?

5 Al eeuwenlang

Dieren hebben door de eeuwen heen een belangrijke rol gespeeld binnen het leger. In 2004 werd er in Groot-Brittannië zelfs een monument onthuld voor alle dieren die ooit in het Britse leger hebben gediend. Paarden zijn de meest gebruikte dieren uit de oorlogsgeschiedenis. In 2500 voor Christus werd er al een illustratie van paarden gemaakt die in een oorlogssituatie wagens lijken voort te trekken.

Foto: Wikipedia

Een oude tekening van het gebruik van paarden tijdens een gevecht

Vrijwel altijd inzetbaar

Wie denkt dat paarden in het leger echt iets is van vervlogen tijden, komt van een koude kermis thuis. 'Paarden en muilezels zijn ook anno 2023 heel handig', zegt dierenarts reserve-kolonel Bas Steltenpool. 'In onze recente missiegebieden zie je dat terreinen met voertuigen soms moeilijk toegankelijk zijn. Maar denk ook aan het weer. Is het te mistig, dan kan een helikopter niet uitvliegen en zijn lastdieren een uitkomst. Lokale paarden zijn gewend aan de plaatselijke omstandigheden en dus vrijwel altijd inzetbaar. Zij kunnen militairen met zwaar sjuwwerk ontlasten. Door het gebruik van paarden kan een militair tot ruim 100 kilogram extra bepakking meenemen, zoals munitie, voeding, gereedschap en EHBO-spullen. Het Britse leger start binnenkort een training in Kenia met kamelen en dromedarissen. Die beesten zijn ideaal voor woestijngebieden en kunnen lang zwaar gewicht meedragen, ideaal voor de uitrusting van een militair. Ook zijn er legers die zweren bij de lama. Zij lopen in rap tempo over hoge bergen en dan met bijvoorbeeld voorraden op hun rug: ideaal.'

Paarden zijn net mensen

Militairen die met paarden gaan werken, krijgen altijd eerst de Basistraining Lastdier, waarin ze leren hun vierbenige buddy te verzorgen, te beladen en op de juiste wijze te vertroetelen. 'Paarden zijn net mensen', zegt kapitein der mariniers Steven Baan. 'Je moet ze dus ook zo behandelen. Niets geforceerd en onverwachts doen. Ook wij schrikken als een onbekende plotseling een zware tas op onze rug probeert te binden.' Om die reden leren de mariniers tijdens de basistraining het paard rustig te benaderen. Het begint met het voorstellen: kalm naar het paard toe lopen en een praatje maken.

Foto: Defensiekrant

Een militair met zijn paard

45 De paarden moeten op de juiste manier beladen worden en dat vereist precisiewerk. 'Wij vinden het ook niet fijn als onze rugzak niet goed zit. Het gewicht moet evenredig verdeeld worden. Dit leren de mannen ook tijdens de basistraining', vertelt Baan. Het beladen van lastdieren werkt bij ieder dier hetzelfde. Zo weten de militairen na de opleiding ook hoe ze ezels, kamelen en zelfs olifanten moeten beladen. Tijdens de Basistraining Lastdier werken de mariniers met Nederlandse paarden, maar deze gaan niet mee op uitzending. 'De truc is om gebruik te maken van lokale dieren. Die zijn gewend aan het terrein, klimaat en het lokale rantsoen. Ook worden ze door de locals al gebruikt als lastdier en kunnen ze al flink sjouwen', legt Baan uit.

50 Paarden gaan niet mee naar het front. Dat is niet alleen gevaarlijk voor de dieren, ze zijn ook onberekenbaar. Zo kan een paard door plotseling te hinniken de aanwezigheid van de militairen verraden. Vanaf een bepaalde afstand gaan de mariniers te voet verder.

55 Niet alleen paarden

Niet alleen paarden, ook honden worden al eeuwenlang ingezet voor oorlogsvoering. Ook het Nederlandse leger heeft diensthonden, die meegaan op missie naar bijvoorbeeld Mali. Ze beveiligen het Nederlandse kamp, de militairen en hun gevechtshelikopters. Diensthonden zijn voor het eerst uitgezonden naar voormalig Joegoslavië, tijdens de jaren 90 van de vorige eeuw. Daarna dienden ze onder andere in Irak en Afghanistan, om explosieven op te sporen. Door zijn sterke zintuigen kan één diensthond net zo effectief zijn als een heel peloton.

70 Diensthonden krijgen hun training op de hondenschool van vliegbasis Woensdrecht. Potentiële bewakingshonden zijn zo'n twee jaar oud wanneer ze aan hun training van ongeveer een jaar beginnen. Speurhonden in spé kunnen al na een jaar hun taakspecifieke opleiding in. Diensthonden gaan met 'pensioen' als ze acht of negen jaar zijn. Dan zoekt de krijgsmacht naar een goed tehuis voor het dier. 75 Vaak neemt de geleider zijn oude diensthond mee naar huis. Tijdens de Veteranendag lopen er ook altijd diensthonden mee in het defilé. Een diensthond is voor een militair namelijk echt een collega.

Foto: Leo van Westerhoven

Twee militairen met hun honden

Bron: magazines.defensie.nl.